

MAVILÁG

Cluj-Kolozsvár, 1929.

POLITIKAI NAPILAP

Szerda, február 6.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 36. — Telefon 194. —
 Előfizetési ár: egész évre 750 lei,
 félévre 380 lei, negyedévre 200
 lei, egy hónapra 70 lei. Kifizetés
 csak az arannyal készíthető.
 Hirdetési tarifa szerint.
 Apróhirdetés ára: egy sor 2 lei,
 hosszabb apróhirdetés ára 25 lei.
 — Kéziratokat nem adunk vissza.

Mit ad hírül a Hírnök

A kolozsvári ferenciek friss folyóirata, a Hírnök, legutolsó számban különös érdekességgel szolgál. Ez az eleven folyóirat, amelyet bizonyossággal semmiféle elfogultság nem vezet a Magyar Párttal szemben, párbeszéd formában foglalkozik a magyar parlamenti csoport összetételével és amit mond, semmiben sem különbözik az ugynevezett kiátkozott véleményétől. Kiátkozott vélemény az, amely őszintén szeretné, ha a Magyar Párt mennél sikeresebben szállhatna sikra az elkobzott kisebbségi jogokért s ezért boldog volna a kiátkozott vélemény, ha mennél bátrabb, felkészültebb, kiválóbb csoport képviselné sokat szenvedett népiünk érdekeit a bukaresti parlamentben. Eppen ezért kiátkozott ez a vélemény. Már most megjárhatja a Hírnök is, mert ő is oda fog kerülni a fekete lajstromra, azok közé, akiknek fáj a magyar politika bémásága s mert hangot adnak a fájdalomnak, hát velük szemben mutatja meg bátor agilitását ez a magyar politika.

Öt perc vizit a redakciónban, — ez a címe a Hírnök rovatának. A magyar parlamenti csoportra vonatkozó része pedig így hangzik:

— No és mit szól a választásokhoz?

— Hogy mit szólok? Semmit.

— De a mi magyar képviselőinkhez mit szól?

— Ezekhez legfőleg románul szeretnék szólni. Gondolja, hogy megértenék valamennyien?

— Asszonyom, ön tréfál.

— Egyáltalában nem. De mondjuk, hogy tréfálok. Ez nem változtat azon a tényen, hogy képviselőink nagy része egy kukkot nem tud románul. Mit gondol, hogy akarnak ezek a román parlamentben beszélni? Vagy hősiesen hallgatni akarnak? Igaz, hallgatni arany.

— Mond valamit asszonyom.

— Persze, hogy mondok. Gondoljon csak vissza: a magyar parlamentnek nyolc horvát és tízegyhét román nemzetiségű tagja volt, de mindegyik beszélt magyarul és megtudta értetni magát. Vagy azt gondolja maga, hogy ma nem fontos, hogy a magyar képviselő meg tudja magát értetni a román parlamentben?

— De hátha mind tudnak valamit asszonyom.

— Ugyan. Itt nem valamit kell tudni, itt tudni kell. Aki nem bírja az állam nyelvét, az ne vállalkozzon képviselőségre. En, ön, a harmadik magyar ember megengedheti magának azt a fényűzést, hogy ne tudjunk románul, de egy magyar képviselőnek kutyakötelessége tudni, ha népe nehéz és nagy érdekelték védelmére vállalkozik. Ismeri a költő szavát: „Néma gyermeknek anyja sem érti szavát”? Mondhatom, reményteljes auspiciókkal nézünk az új esztendő elé.

— Vár valamit jól tőle asszonyom?

— Hogyne. A legkevesebb, mit az embernek tennie kell. Vár. Türelemesen. És hallgat, mint egyik másik derék parlamentérünk. De most már egyek is. És most kivételesen nem azt mondom, hogy jónapot, hanem hogy boldog újvet. Egészen bizonyos, hogy egy kis jó boldog ujeztendő nagyon is ránk léc.

A Hírnök nem szokott politizálni, s ha most mégis teszi, nyilván nagyon fáj neki, nagyon kívánczított belőle a mondanivalója. Tulajdonképpen nincs is mit hozzátenni ehhez a kis cikkhez. A bukaresti magyar újságírók megdöbbenéssel beszélnek arról, hogy a magyar parlamenti csoport megnyírt meg van bényítva, amiért a képviselők és szenátorok között alig egy-kettő beszél többé-kövésbé a román nyelvet. A többiek nemcsak, hogy nem tudnak eljárni a hivatalokban, de aki ezt pana-

szolni meri, azt természetesen néhány üres, vadaskodó frázissal ishurrogják. Ez az a régi recept, a mely ezer éves és még mindig beválilik. Eredményt elérni nem lehet vele, de azt igen, hogy egyre inkább elfordulnak a politikától azok, akik undorodnak minden demagogiától, a hivatalostól épügy, mint a nemhivatalostól. Szomorú jelenség, a következményei nemsokára mutatkozni fognak menthetetlenül.

A kölcsönrel összefüggő hat fontos törvényjavaslatot terjesztenek ma a parlament elé

A lejt azon az árfolyamon stabilizálják, amelyen a stabilizációs törvény hatályba lépésekor áll -- A pénzügyminiszter nyilatkozata a kölcsön részleteiről

(Bukarest) A kormány ma délben hat fontos pénzügyi törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, melyek a külföldi kölcsönrel és a stabilizációval vannak összefüggésben.

A beterveztendő törvényjavaslatok a következők:

1. A stabilizációs törvényjavaslat, a lej aranyértéke végleges árfolyamának megállapítására.

2. A „Casa Autonomă“ felállítására, amely a kölcsönrel kapcsolatos ügyeket van hivatva lebonyolítani.

3. A Banca Nationalával kötött konvenciók módosítása.

4. A garancia szerződések ügye.

5. A Krüger-féle kölcsön szerződés.

6. A kölcsön szerződés.

A stabilizációs törvény tervezete szerint a lejt azon az árfolyamon fogják stabilizálni, amely árfolyamon áll azon a napon, mikor a stabilizációs törvény életbe lép. Előre láthatólag szombat délután fog a stabilizáció megtörténni, hogy a tőzsdei spekuláció ne használhassa ki a helyzetet.

Belföldön is plasszirozzák a kölcsön egy részét

Popovicin Mihály pénzügyminiszter tegnap Bukarestbe érkezett. Mintán a vonat készt, a pénzügyminiszter nem vehetett már részt a Banca Nationalánál megtartott konferencián, amely a külföldi kölcsön egy három millió dolláros részletének a belföldi bankok között való plasszizálása ügyében kellett volna döntönni. Néhány napon belül újabb konferenciát hívnak össze, mikor dönteni fognak a belföldi bankoknak a kölcsönben való részvétele ügyében.

A pénzügyminiszter nyilatkozata a kölcsön részleteiről

A pénzügyminiszter megérkezése után a késő éjszakai órákig dolgozott a kormány tagjaival a stabilizációs javaslatokon. Majd fogadta a újságírókat, akiknek az alábbi nyilatkozatot tette.

— A kölcsöntárgyalások befejezését az késleltette, hogy Hollandiával és Belgiummal nem sikerült idejében ren-

dezni a függő ügyeket. A kölcsön kibocsájtásában a következő államok vesznek részt:

— Franciaország 22 és fél millió dollárral, Amerika 12 millióval, Anglia 10, Olaszország 8, Németország 5, Csehszlovákia 5 (ez az összeg azonban nem végleges). Svájc 4, Hollandia 3, Románia 3, Belgium 2, Austria pedig egy millió dollárral vesznek részt. A kölcsön teljes

összege tehát 76 és fél millió dollár lesz.

— A gyufakölcsönt is megkötöttük a svéd Krüger csoporttal 30 millió dollár összegben 7 százalék mellett komosszió nélkül „al part” alapon. A kölcsön kibocsájtásához egy társaság fog létesülni Soc. Pentru Exploatarea Chibriturilor efnevezés alatt, amelyben az állam is helyet foglal.

Kihirdették az ítéletet Erdélyi Béla pörében

(BUDAPEST) Ma délelőtt 11 óra után hirdette ki az ítéletét a budapesti törvényszék az Erdélyi Béla féle bűnügyben. A tárgyalóterem zsúfoltáig megtelt érdeklődőkkel és a törvényszék környékén is több ezer ember tolongott.

Mikor Schadt elnök a terembe lépett, siri csend lett és a közönség visszafojtott lélekzettel hallgatta az ítéletet, amely a következőképpen szólt:

Magyar állam nevében! A m. kir. törvényszék bűnösnek mondja ki Erdélyi Bélát gyilkosság büntetében, valamint 28 rendbeli magán- és három rendbeli közokirat hamisítás büntetében és ezért öt életfogytiglani fegyházra ítélte.

Hasba szurta háza megvásárlóját egy vistai gazdálkodó

(Kolozsvár) A kolozsvári ügyészséghez jelentés érkezett, hogy a Kolozsvár melletti Vista községben könnyen halálosan végződhető szurkálás történt.

Mátyás István gazdálkodót Szöllős József gazda megtámadta és

késsel többször a hasába szurt.

A késszurások súlyosan megsértették Mátyás István máját és átszurta a vakbelét is.

A súlyosan megsebesített gazdálkodót hozzátartozói rögtön szekérrel tették és beszállították a kolozsvári Mátyás szanatóriumba, ahol műtétet hajtottak rajta végbe. Mátyás István

állapota rendkívül súlyos, mintán igen sok vért vesztett.

Kolozsvárra szállítása közben. Az orvosok véleménye szerint az esetben,

ha a kés, amellyel leszurták a gazdálkodót nem volt inficiálva, van még némi remény életbenmaradásához.

A merénylő Szöllős Józsefet letartóztatták. Kihallgatásakor azt mondta, hogy tette elkövetésekor részeg volt. A merénylet indító okára vonatkozólag pedig azt vallotta, hogy a leszurt gazdálkodó nemrégiben megvásárolta a házat és állandóan sürgette, hogy irassa át rája a házat telekkönyvileg. A merénylet estjén az uccán összetalálkozott Mátyás Istvánnal, ki az italos embert megint sürgetni kezdte, hogy menjenek be másnap a telekkönyvhöz és intézzék el a régóta húzódó átírási eljárást. Közben összeállkozott és a kapatos Szöllős József kést rántott, mellyel többször hasbaszurta vevőjét.

A holt szobor és az élő

Minden percben várják a marosvásárhelyi tanács feloszlátását -- Bernády és akiknek nem kell

Marosvásárhely) A Mai Világ munkatársától. Marosvásárhelyen minden csendes. Csend van a város házában is, ahová rendszeresen bejár most is Bernády György polgármester, az erdélyi magyar közéletnek talán legtöbbet támadott alakja. Nem lehet tudni, vajon románok támadták-e többet, vagy magyarok. Hogy románok miért támadják olyan veszedelmesen, azt a sovinizmus reneszánszának évtizedeiben meg lehet érteni. Hogy a magyar hivatalosság miért támadja oly kiméretlenül, azt már nehezebb megérteni.

Bernády György konzervatív ember. Egész világnézete a konzervatív ideológiát tükrözi. Erős magyar érzésű ember. Vásárhelyen nagyon haragszunk rá azok, akik ennek a világnézethez ellenfelei. Vásárhelyen nagyon érthető.

De miért haragszunk rá oly engesztelhetetlenül a magyar pártban?

Emberek, akiknek világnézete azonos a Bernádyéval? Konzervatív, erősen nemzeti ideológiát valló magyar politikusok ugyan miért gyűlölik oly veszedelmesen ezt a hallgató, némán cselekvő embert, aki vér az ő vértükből

s szociális és nemzeti célok tekintetében teljesen egy az utja velük?

Titokzatos kérdés és nem is ígérjük, hogy egy-két cikk keretében válaszolni tudunk rá. Aki megírja majd a mai magyar közélet összefogó regényét, akinek lesz ereje megmarkolni az itteni élet kusza és duzzadó szövevényeit s lesz elég lélekzete hozzá, hogy el is mondja, amit átél: a regényíró majd megfogja fejteni a Bernády-problémát is, et az izgató kérdést. Addig pedig próbálunk egy mondatokkal felelni rá: a kasza is

inkább fogja azt a kalászt, a mely egy fejjel a többiek fölé magasodik.

Egy sereg titok: miért vállalt jelöltséget Bernády György az emlékezetes brassói nagygyűlésen Ugron Istvánékkal szemben, miért lépett aztán vissza, noha szinte bizonyos volt a megválasztása, miért nem hozta nyilvánosságra visszalépésének okait, miért vállalta a marosvásárhelyi polgármesterséget és miért nem hagyta ott, miért csinált politikát a két év előtti választáson a liberálisokkal és miért nem állt ki saját személyében, amikor egész sereg mandátumot tudott volna szerezni, miért esett kiutba az ő liberális kísérlete, miért lépett ki a magyar pártból és miért nem alakított új pártot, — íme egy csomó kérdés, amelyet folytatni lehetne még nagyon sokáig. Bernády a nemnyilatkozó emberek közül való, még soha senkit sem kért meg: írj meg rólam ezt meg ezt, tehát nincs sajtója.

Nem tud hizelegni barátainak, nem felel ellenségei támadásaira,

pedig ezért szokták gyűlölni az embert leginkább.

Mit akart Bernády és hogyan akarta: ő maga nem mondja, ugy kellene kitalálni. Mi a terve a jövőre, számít-e arra, hogy eljön az ő igazolásának ideje vagy sem? Ő tudja, de nem mondja. Annyi kétségtelen, hogy most ott fogja hagy-

ni a vánosházát is s nem kétséges, hogy ezzel nem lesz néma emberré a csendes ember. A tanácsot nyilván fel fogják oszlatni, de a feloszlátás aktái között olyanok is vannak, amelyeknek

formális lezárása becsületbeli ügye Bernádynak.

Ilyen a Bem-szobor kérdése, amely ma jogilag teljesen tisztázatlan. Ilyen a tanács feloszlátásának biztos ténye, amelyre pedig nincs elég alap a törvény szerint. Bernády nyilván meg fogja járni az összes törvényes fórumokat, hogy kimérintse valamennyit. Nem az az ember, aki hagyja magát. A holt szo-

bor körül tovább folyik az élő emberek párba.

A harc motívumai között olyanok is vannak, amelyek a nagy nyilvánosság elé kíváncsognak. A Mai Világ meg fogja kísérelni, hogy egy-két cikkben rámutasson a motívumokra.

Hüség s pénzkérdés áll szemben egy konok emberrel,

aki áll a mérgezett nyílak közepete s szinte egymagára maradva is szembeszáll egy egész arzenállal. Következő számainkban kívánunk rámutatni a vásárhelyi polgárháború előzményeire s nyílt és titkos motívumaira.

Megint ég egy petróleumszonda

(Bukarest) Még el sem oltották a napok óta lángoló két cāmpinai petróleum szondát és máris újabb hatalmas tüzvészről értesítették a fővárosi hatóságokat. A tűz Moroniben ütött ki a „Steaua Română” vállalat 8 számú szondájánál, amely teljes üzemmel ontotta magából a petróleumot.

A tüzet itt is a villanyvezetékben keletkezett rövidzárlat okozta. A kár egyelőre felbecsülhetetlen. A mentési munkálatok sok nehézséggel és lassan haladnak előre, azért biztosra veszik, hogy a tűz elfojtásáig hatalmas értéket képviselő petróleum pusztul el.

A regáti moratóriumtörvény nem érvényes az erdélyi tartozásokkal szemben

A kolozsvári ítélőtábla döntése a Heinrich-szappangyár ügyében

(Kolozsvár) Érdekes kereskedelmi ügyet tárgyalt a kolozsvári ítélőtábla második szekciója. Az ügyben, melyben elvi jelentőségű döntést hozott a tábla, a kolozsvári Heinrich szappangyár volt az alperes. A szappangyárnak az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbanknál több fedezeti váltója volt, melyet a pénzügyi csődbejutásakor több más váltóval leszámitoltatott, amivel a gyárat válságos helyzetbe hozta.

Tekintve, hogy Erdélyben nincs érvényben sem a kényszeregyezés, sem pedig a moratórium,

a gyár, hogy helyzetén segítsen, Bukarestbe helyezte át székhelyét,

így a Regátban érvényben levő moratórium törvény előnyeit élvez-

hesse és a bukaresti székhellyel bíró kolozsvári szappangyár

moratóriumot kért az ilfovi törvényszéktől, amelyet az engedélyezett.

A Henrick szappangyárnak az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank által leszámitoltatott váltói

INGEK

Kellner & Teutsch

Cluj, Calea Regele Ferdinand 7. — Szenzációs leltár elárulás

FEBRUÁR

1-TŐL,

FEBRUÁR

15-IG.

198-395LEJIG

Tiszta selyem puglin ing már 342 L.

RÁDIÓ AMATŐRÖK!!!

Saját érdekében cselekszik akkor, ha szükséglete beszerzése előtt meglátogatja az

ELECTRICA

RÁDIÓSZAKÜZLETÉT

Cluj, Piața Unirii

28

Minden vevő már 200 lei vételnél egy

INGYEN RÁDIÓ

csavarhuzót, vagy kísérleti célra megfelelő rádiócsövet kap.

közül egy a Banca Chrisovelloni birtokába jutott, amely a váltót ovatóltatta.

A szappangyár váltókifogást emelt azzal az indoklással, hogy a banknak nem állott jogában a fedezeti váltót le-számitoltni

a kibocsájtó tudomása nélkül.

Az ügy felelőzése folytán a kolozsvári tábla elé került, hol a Banca Chrisovelloni képviselője a csődbejutott bank egyik aligazgatójával

eskü alatt bizonyította, hogy a váltó fix lejáratra volt ki-állítva

és a banknak joga volt azt leszámitoltni.

A Henrick szappangyár képviselője erre azt bizonyította, hogy a gyár tartozásaira vonatkozólag az ilfovi törvényszék moratóriumot rendelt el.

Rövid tanácskozás után a tábla kihirdette elvi jelentőségű döntését, amely szerint

helyet ad a Banca Chrisovelloni váltókeresetének.

Ami pedig a moratóriumot illeti, a tábla úgy döntött, hogy

az csak a gyár regáti adóssá-gaira vonatkozhat és a cég kolozsvári adósságai nem es-hetnek a regáti moratórium törvény rendelkezései alá.

A kolozsvári tábla elvi döntését jogászörökben élénken tárgyalják annyival is inkább, mert ellentétes döntés esetén több más válsággal küzdő erdélyi vállalat és áthelyezte volna székhelyét Bukarestbe.

2 lej 50 banis új ok-mánybélyeget bocsájtottak ki

(Kolozsvár) A tegnapi nappal az egész ország területén egy 250 banis okmánybélyeget hozott forgalomba a jövedékigazgatóság. Az új okmánybélyeg kibocsájtására vonatkozó dekrétumot a réggenstanács már egy héttel ezelőtt aláírta és az meg is jelent a hivatalos lapban.

A kormány az új bélyeg kibocsájtásával egy komplikált jogi eljárást kívánt leegyszerűsíteni, tekintve, hogy a bélyeget idézőkre főgák használni és 10 ezer lejes összegig terjedő nyugtak és elismervények felülbélyegzésére. A két színben játszó új okmánybélyeget már az összes dohánytőzsdék árusítják.

Székel István dalestélye. Székel István a regáti származású magyar operanékes dal- és ária estélyeket rendez Erdély több városában. Így pl. Kolozsváron, Resicán, Enyeden, Szatmáron, Temesváron stb. Kolozsvári egyetlen ária és dalestélyét a róm. kath. gimnázium dísztermében tartja február 7-én esti 9 órai kezdettel. Az estély műsora a következő: Flottow: M-appari (Martha), Donzetti: Una furtiva lagrima (Elisir d'amore), Schubert: Liaduri, Csajkovski: Lesky ária, Chenulini: Ave Maria, Puccini: Wie eis kalt diese Hände (Boema), Schumann: Liebst du um Schönheit? Román és magyar népdalok, Mendelssohn So ihr mich (Elisa), Perez: Ay ayaay, Thomas: Adieu Mignon (Mignon). Jegyek Bernáth papírkerekedésében kaphatók.

*** LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházban, VIII., Baross-tér 19.**

Álomvilág — utonállás — gyilkosság

Kettős gyilkosságért halálra ítélték egy dús gazdag amerikai diákot

(Newyork) Az atlantai törvényszék most kettős gyilkosság miatt halálra ítélte George Harsh 23 éves diákot. Büntésére egy vele egyidős Callogly nevű diák, a jövő héten kerül bírálá elé és

valószínűleg ugyanilyen ítélet vár rá.

A két gyilkos diák esete nagyon emlékeztet arra a néhány évvel ezelőtti gyilkosságra, amelynek hőse a két csikágói milliárdos fiú, Leopold és Leob volt.

Harsh igen gazdag, előkelő családból származik. Már kisgyermek korában

valóságos álomvilágban élt,

mindig erről beszélt. Emellett már fiatalon hozzászólt az alkohollhoz. Az egyetemen megismerkedett Calloglyval. A két gazdag fiatalember unta az egyetemi életet és elhatározták, hogy

minden módon emóciókat fognak keresni.

Calloglynak volt egy autója. Ezzel az autóval ütrült sebességgel szá-

guldostak és közben revolverrel lelőtték az uccai lámpákat. Később ezt is megunták s most már

utonállással, rablással kezdtek foglalkozni.

Az egyik ilyen rablásnál a megtámadottak védekezni kezdtek, mire Harsh és Callogly lelőtték őket.

A házkutatás során Harsh lakásában megtalálták azokat a régi újságcikkeket, amelyek Leopold és Leob gyilkossági ügyéről számoltak be. Ezenkívül sok olyan könyvet is találtak Harshnál, amelyek híres gyilkossági esetekről szóltak. Az esküdtszék halálos ítélete jogerős és a fiatal diákot március 15-én fogják kivégezni.

MAJUS 1-RE KERESK

Megy szoba-konyhás, vagy két szoba, konyhás lakást. Cimeket a Mai Világ kiadóhivatalába, Jókai ucca 21 szám alatt, kérem leadni

Románia és Franciaország ellenzik, Olaszország és Anglia pártolják Németország felvételét az Európai Dunabizottságba

(Berlin) A német birodalmi kormány avval a követeléssel fordult az illetékes hatalmakhoz, hogy Németország újból helyet kapjon az Európai Dunabizottságban. Anglia és olaszország kormányai tudatták a berlini kormánynyal, hogy a kérés teljesítését nem ellenzik, Franciaország és Románia még nem foglaltak állást, azonban diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint bizonyos ellenköveteléseket támasztanak a felvétel ellenében. Mivel

a felvétel csak egyhangú határozat alapján történhetik,

egyelőre a német követelés sorsa bizonytalan.

Az Európai Dunabizottságot nem szabad összetéveszteni a Nemzetközi Dunabizottsággal. Az Európai Dunabizottságot a nagyhatalmak az 1856 évi szerződésben hívták életre abból a célból, hogy a Braila és Fekete Tenger közötti Dumaszakasz felett felügyeletet gyakoroljon. A bizottság székhelye Galaacban volt és tagjai a következő államok voltak: Románia, Franciaország, Anglia, Olaszország, Németország, Ausztria-Magyarország, Oroszország és Törökország. Az utóbbi négy államot a versaillesi békeszerződés ideiglenesen kizárta az Európai Dunabizottságból.

Minden asszonyt érdekel!

Ujra kapható Romániában is a budapesti

MAGYAR DIVATSZALON

legszebben kiállított magyar divatújság. Színes műmelléklet és teljes szabásminták minden számhoz.

Ára 45 lej. Kapható minden lapárusnál.

A Nemzetközi Dunabizottság azonban csak 1920-ban alakult avval a feladattal, hogy a Regensburg-Galaci-i szakasz hajózását rendezze. Ebben a bizottságban az összes dunai államok, így Németország is, helyet foglalnak.

Németország követelése valószínűleg

Románia ellentállásán hajótörést fog szenvedni.

Románia ugyanis az egész Euró-

pai Dunabizottságot szuverenitásának korlátjaként tekinti és állandóan konfliktusai vannak a bizottságban résztvevő többi kormányokkal. Ilyen körülmények között

nem valószínű, hogy hozzájáruljon a bizottságnak Német-

Ki lesz Nikolaj Nikolajevics nagyherceg utóda

(Páris) Alig hunyta le a szemét Nikolaj Nikolajevics nagyherceg, máris megindult a harc, hogy ki lépjen az örökébe.

Az ilyen harcok különben nem ismeretlenek az orosz emigráció történetében.

Még Nikolaj Nikolajevics életében is két pártra szakadtak az orosz monarchista emigránsok.

Az emigránsok zöme Nikolaj Nikolajevicszt tartotta vezérének

és az orosz trón jogos várományosának. Az emigránsok egy másik csoportja tudvalevően

Cyryll nagyherceg mellé állt.

A nagyherceg cárnak címzeteti magát és valóságos udvartartása van. Cyryll azonban sohasem jelentett komoly ellenfelet Nikolaj Nikolajevics számára. Az orosz monarchisták számára ő tulságosan modern. Így például elkövette azt a halatlan vakmerőséget, hogy igen gyakran tartózkodott Németországban, már pedig

az orosz monarchisták nagyrésze Németországot a Romanov-ház ősi ellenségének tekinti.

Legutóbb pedig betetőzte Cyryll népszerűtlenségét az a kijelentése, hogyha egyszer trónra lép, számolni fog a forradalom eredményeivel és jelentőségével és

nem fog ellenezni esetleg egy bizonyos monarchisztikus szovjetrendszert.

Nikolaj Nikolajevics nagyherceg végrendeletében Kutepov tábornokot

országgal való kibővítéséhez, mert ennek teljesítése esetén Cseh-szlovákia, Ausztria, Magyarország és Jugoszlávia, mint a monarchia jogutódjai, sőt esetleg Bulgária is hasonló követelésekkel lépnek fel.

tette meg az orosz emigráció vezérévé. A tábornok igen kitűnő régi vágású katoná, de

a politikához egyáltalában nem ért.

Igy aztán most Nikolajevics Nikolaj hívei félre akarják őt állítani.

Ezek a hívek két pártra szakadtak, két jelölt körül. Az egyik: Alexander Mihajlovics nagyherceg fia Miklós, a másik pedig: a 82 éves Leuchtenberg herceg.

Hogy ki fog győzni közülük az ma még bizonytalan.

Egyelőre Kutepov tábornok nem hajlandó lemondani már csak azért is, mert az ő kezében vannak a nagyhercegi kincsek, amelyek az emigráció egyetlen komoly pénzügyi propagandá alapját jelentik.

Mindenesetre bizonyos, hogy Nikolaj Nikolajevics nagyherceg erkölcsi örökségéért még sok harcot fog végigküzdeni az amugy is sok pártra szakadt orosz emigráció — nem kis öröme a szovjetnek...

Tenyészvásár Grabácon. A sváb gazdasági egyesület f. év február hó 24-én Grabácon tenyészvásárt rendez. Az elmúlt évek tapasztalatai megalapozták ennek a tenyészvásárnak jó hírnevét, mely kedvező alkalmat nyújt elsősorú tenyészállatok beszerzésére. A résztvenni szándékozók ebbeli szándékukat legkésőbb február hó 17-ig a Sváb Gazdasági Egyesület grabáci fiókegyületének elnökénél, Bücher Miklós urnál írásbelileg jelentésük be.

Siessen
a Fötör 9 szám
alá ahol

MÉG

2 NAPIG OLCSÓN VÁSÁROLHAT A FRIEDMANN-CIPÓÁRUHÁZBAN CLUJ

A kolozsvári kirakatverseny eredményei

(Kolozsvár) A két héttel ezelőtt befejeződött kolozsvári kirakatverseny eredményét most hozta köz tudomásra a verseny zsürije, amely Pop Sever kamarai alelnök vezetésében Tuffli alpolgármester, Bartha Ferencz és Biró Andor kereskedők, Codarcea Cornél és Welter Gyula újságírókból állott.

A zsüri döntése szerint első díjjal, azaz aranyéremmel a következő cégeket tüntették ki:

Babos és Tsa., Blaga Emil, Cartea Româneasca, Déri Testvérek, Demeter Józsefné, Farkas cipőüzlet, Kalapkirály, Kirkósa Gyula, Katz és Bernát, Kuck Ferdinánd, Palocsay Karola, Rigolotto bonboneria, Sipos Jenő, Schuster Emil, Szabó Jenő.

Az első díjban részesült üzletek közül sorrendben a közönség szavazásának eldöntésére is az első sorrendje a következő: Első az összes kirakatok közt a Szabó Jenő, második a Kirkósa Gyula, harmadik Kuck Ferdinánd üzletének kirakata.

A tizenöt első, ugynevezett arany díjban részesült üzleten kívül még számos második, ugynevezett ezüst és harmadik, ugynevezett bronzdíjat is osztottak ki. Az ezüstdíjas üzletek névsora a következő: Ciklamek, Morvay Vilmos, Erika, Pap és Felszeghy, Horosz Ignác, Braumfeld Henry, Dr. Sámuel Jenő, Deutsch és Társa, Mártonffy Testvérek, Layda Jenő, Bernát Mór, Lepage utóda, Farkas szűcsüzlet, Constructie, Emke drogéria, Onisor könyvkereskedés, Taub és Társa, Keszey Albert, Gratz Hermann, Grünwald és Steiner, Ghila Miklós, Royal bonboneria, Neuman Károly, Porcellán áruház, Rosca Miklós, Ardealul, Mathe Knöfler, Bauch Ernő, Atlantica, Gólya áruház, Poszler J. Farkas Ignác, Magazin Hoffmann, Gromen és Herbert, Heller és Molnár és a Gobelín áruház.

A bronzdíjasok között Weisz Siegfried Moskovitz és Társa, Baumzweig, Kellner és Teutsch, Autoparc, Kalmár M., Hann és Társa Konkoly utóda, Anca Sándor, Boros Bernát, Boschán Géza, Czillér Vince, Rózsa Mór, D'or és Heller Lajos szerepelnek. A versenyben résztvevő többi kereskedők díjban nem részesültek. Az eredmény hivatalos kihirdetése egy ünnepélyes kamarai közgyűlés keretében fog megtörténni.

MEGHÍVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapestben

a legköltségteljes otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

PARK-NAGYSZÁLLODA

Budapest, Baross-tér 10. szám. mert 20 százalékos engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból, 10 százalékos engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kittinó házi konyha).

Öt pengőt megtakarít autótaxi költségét, mert gyalog járhat egy perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát.

Előrendelhető kiszolgálás, szigorúan családai jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szoba-megrendelés ajánlatos.

Százötvenezer textilipari munkás sztrájkba lépett

(Bombay) Bérmozgalom után India területén nyolcvan fonógyár közül hatvanban leállt a munka. A sztrájk általánosnak mondható, mert ezekben a gyárakban több,

mint 150 ezer ember tette le a munkát. A békéltetési tárgyalások sikertelenül folynak. Az indiai textilipar komoly válságba került.

Mozivilág

A marokkói kémnő

— A „Mai Világ” cikksorozata a beszélő filmről —

Megrázó film, amelyben Várkonyi Mihály neve megint a dicsőség fényébe kerül. A nagy filmsztár, aki Kolozsvárt emlegeti páratlan művészetének bölcsőjeként, nem egyszer beigazolta, hogy nem csak színpadon, utólrhetetlen, de a filmen is fejmagasságra kiemelkedik az átlag művészek sorából. „Pompei végnapjai” világhírnévre emelkedett főszereplője ezuttal új szenzációs filmben mutatkozik be, amelynek címe: „A marokkói kémnő”.

Várkonyi Mihály legújabb filmje megrázó erejű dráma, amelynek középpontjában egy kémnő áll misztikus homályban burkolódzva. A cselekmény annyira lebilincselő, hogy ehhez hasonló igen kevés filmben találhatók.

Két testvér között folyik életre halálra a harc, akik egy nőt szeretnek, azt a nőt, aki két laki életet élve Kelet legveszedelmesebb kémnője. Végül is győz az egyik testvér, az arabok ellen harcoló légiók parancsnoka és feleségül veszi a kémnőt.

A szép asszony az arabok javára kémkedett és ez teszi feszülten izgalmassá a drámát, amely végül is két forrón szerető ember egymásra találásában megfeneklik.

Várkonyi Mihály mellett a kémnő szerepében a bájos Jettá Grudal a legújabb filmsztár alakít felejthetlent olyannyira, hogy a kényes izlésű amerikaiakat valósággal lázba ejtette. A monstre film technikai kivitele és nagyszerű rendezése mindolyan kvalitásai ennek a produktumnak, amelyek megadják az igaz és tökéletes művészet bélyegét.

„A marokkói kémnőt” az Uránia mozgó kezdi vetíteni szerdán, február 7-ikén.

Cikksorozat a beszélő filmről. Lapunk holnapi számában egy külföldi specialista tollából cikksorozatot kezdünk a beszélő filmről, amely technikai konstrukciójáról és a filmművészetre gyakorolt hatásáról. Cikksorozatunkra már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Apróhirdetéseket

a
Mai Világ
részére
felvesz

a
CULTURA
könyvkereskedés
Strada Matei No. 2.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Állások részére egyszerűhirdetés 20 lej. — Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő

Zongora eladó. Str. Ilie Macelar 52. (v. Zsák ucca).

Százötvenezer lejért eladó jó kis család ház. Egy év alatt fizethető. Tulajdonos: Fecske ucca 88 szám.

Kiadó wá-csiutól két szoba, éléskamra, üveges veranda, pince egy külön telken. Iparosnak, vagy autósoknak. Tulajdonos lakik Fecske ucca 88 szám alatt.

Vasalni megyek házakhoz, vagy könyvebb házi munkára nappalra. Cím Fecske ucca 38 szám, második ajtó.

Gyümölcsöt bérbe vennék. Címem: Sipos Lajos, Str. Toamnei 8 szám. (Ösz ucca).

Különbejárati butorozott szoba olcsón kiadó. Értekezhetni lehet d. u. 2—4. Urania palota II. em. 11.

1927 és 1928 években lejárt zálogcédlákat magas áron megveszek. Fellegvári ut 50 első ajtó, délután.

Díszkrét ügyekben legjobb tanácsadó szenzációs, illusztrált árjegyzékünk — 20 lejt mellékelve kérje azonnal. Szétküldés kizárólag felnőtteknek. Gummiügynökség. Postafiók 111 Cluj.

Ne utazzon Kolozsvárra, mert mindennemű Kolozsvárra vonatkozó megbízatást, tudakozódást, iratok beszerzését utólagos díjazással elintézi Primus-postaügynökség. Postafiók 111. Cluj.

Zálogházi árverés lesz márc. hétfőn. Galea Victoriei 25 szám alatt.

Február elsejére különbejárati szobához egy intelligens fiatalember lakótársat keresek. Cím a Mai Világ kiadóhivatalában. Jókai ucca 21 szám.

Eladók. Aranyéremmel kitüntetett színes vetőgalambok és sárga orpingtonok. Monostori-ut 104 szám.

Keresek egy szoba konyhás lakást, esetleg fürdő- és előszobával február 1-re a belvárosban. Ügynököt díjazok! Cím az „Astoria” trafikban.

A Mai Világ minden előfizetője kedvesményes áron olvashatja a Cultura kölcsönkönyvtár állandó könyvudonságait.

Kiss lejért új nyakkendőt kaphat, ha a régit kijavíttatja a „Nyakkendő-klinikán” Linczeg-ucca 9. szám alatt.

Két füres szoba kiadó Február 1-től. Galea Motilor 9.

Fellegvári uttelepen szoba konyha, előszoba, spájk február 1-re kiadó 1400 lej havi bér. Str. N. Cristea 86. szám.

Ügyes lapelárusítókat felvesz a kiadóhivatal. Jókai ucca 21 szám.

Makulatura papír kapható a kiadóhivatalban. Jókai-ucca 21. szám alatt.

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

Kiss és kis. Egy nagyon kitűnően mullatató pompás zenéjű, színes és változatos új operettnek a címe ez: Kiss és kis. Tavaly Budapesten a Városi színházban került színre igen nagy sikerrel. Budapest legnagyobb színházában, a 2500 nézőt befogadó Városi Színházban 50-szer adták s minden este zsufolásig megtelt a színház tapsoló, lelkesedő, újrázó közönséggel. Az operette ragyogó, pattogó, gyorsan népszerűvé váló zenéjét Vinczes Zsigmond a „Hamburgi menyasszony” komponistája írta. Nagyon gondos előkészületek után pénteken este lesz a „Kiss és kis” premierje. Az operettben, amelyet Izsó Miklós rendez és Stephanidesz József dirigál, a színház énekes személyzetének csaknem minden tagja játszik. Pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn kerül színre a „Kiss és kis” és a színház elővételi jegypénztára már árusítja is mind a négy előadás jegyeit.

Jövő vasárnap Malec-műsor a színházban. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy vasárnap d. e. 11-kor mozi-matiné lesz 15 és 10 lejes helyárakkal. Négy kacagató Malec bohózatot fognak lejátszani.

Holnap este 9-kor: Utolsó Verebélylány. Minthogy a holnap esti előadást bérletszünetben tartják meg, az összes páholyok és zsölvejegyek is a nem bérlet közönség rendelkezésére állanak.

A Mézeshetek óriási sikere a Magyar Színházban. Tegnap egész délután rengött a színház fala a kacagástól. Az európai filmpiac legmulatságosabb, legragyogóbb film-ujdonságát, a „Mézeshetek”-et játszották. A „Mézeshetek” ma is, holnap is, holnapután is látható a Magyar Színházban. Előadások kezdete: 9-kor, 5-kor és 7-kor. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

HETI MŰSOR

Kedd: Román előadás.

Szerda este 9 órakor: Az utolsó Verebély lány. (Operette-ujdonság 10-edszer. Bérletszünetben. Rendés helyárakkal. Kezdeté 9 órakor. Sorozatszám: 252.)

Csütörtök este 9 órakor: Lili. (Operette-repriz új betanulással és új szereposztással. Kondor Ibofával. Napi bérlet 25 szám, B. Sorozatszám 253.)

Péntek este 9 órakor: Kiss és kis. (Operette-ujdonság először. A hamburgi menyasszony szerzőjének legújabb operettje. Betegh Bébével, Kun Magdával, Tompa Bélával, Ihász Aladárval. Premiere bérlet 27. szám. Sorozatszám: 254.)

Szombat d. u. fél négykor: Gyurkovics fiuk. (Ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Kondor Ibofával, Betegh Bébével, Sólyom Győzővel, Tompa Bélával, Ihász Aladárval. Bevezető előadást tart: Kende János. Sorozatszám: 255.)

Szombat este 9 órakor: Kiss és kis. (operette-ujdonság 2-odszer. Napi bérlet 25. C. Sorozatszám: 256.)

A MAGYAR SZINHÁZ MOZIMŰSORA

Kedden 3-kor, 5-kor és 7-kor: Mézeshetek.

Szerdán 3-kor, 5-kor és 7-kor: Mézeshetek.

Csütört. 3-kor, 5-kor és 7-kor: Mézeshetek.

Pénteken 3-kor, 5-kor és 7-kor: Mézeshetek.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Malec-matiné 15 és 10 lejes helyárakkal. 1. Malec öngyilkos. 2. Malec szerettem. 3. Malec nyomoz. és 4. Malec góllátékos.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, mért nem frissíteti fel a város az autóbussz parkot az autóbussz vállalkozókkal, pedig már rég ideje volna, hogy a rozoga kocsikat kicseréltessek.

— Nézze, itt egyszerű a magyarázat. Kohné az újságban Steinach megfiatalítási módszeréről olvasott.

— Te Adolf — mondja az urának, — tulajdonképpen te is elmehetnél ehhez a Steinachhoz.

Kohn ránéz a feleségére és így szól:

„Amíg te élsz, nem megyek.”

— Szóval a város is ezen az állásponton van az autóbusszvállalkozókkal szemben?

— Amint látja.

— Mondja Pancser ur, hogyan van az, hogy a kormány szigorú rendeleteket ad ki, hogy a tisztviselők szigorúan ragaszkodjanak a törvényekhez, aminek első sorban a közönség örvendett és aztán mégis igen sok olyan esetet lehetett hallani, hogy a tisztviselők nem tartják tiszteletben a kapott parancsot?

— Erről eszembe jut egy kedves kis történet. Egy kisebb falu gyönyörű új zsinagógát épített. A bejárat felett két hatalmas kőoroszlán a tiszparancsolatot tartotta.

Egy napon kijött a városból a rabbi és megcsodálta a templomot. Mikor pedig a hírközlési elnök előtt elragadtatásának adott kifejezést, a következőket mondotta:

„Szép itt minden, csak az a baj, hogy ebben a faluban a tiszparancsolatot nem tartja más, mint ez a két kőoroszlán.”

— Gondolja, hogy a törvénytiszteletre való felszólítás alá a kormánynak is kőoroszlánokat kellett volna csináltatnia, hogy tartásuk azt?

— A kőoroszlánoknál maradunk.

— Hallotta, hogy a Főter 9 szám alatti Friedmann féle cipőáruházban pár napig tart csak még a kiárusítás?

— Akkor ajánlom magam. Sietek cipőt vásárolni.

Hirdessen a Mai Világ-ban

Eladó a Corvin hirdetési vállalat

Tudakozódní a Friedmann-féle cipőüzletben, Főter 9.

ITT RADIO KOLOZSVÁR!

Olcsósági hullámhossz!

Kolozsváron egy új, népes szekta alakult, melyhez a város lakosságának többsége is csatlakozott. Ez a szekta újra hisz a gólyamesében mert bebizonyult: nem kitalált mese, hanem élő valóság, hogy a

GÓLYA ÁRUHÁZBAN

lehet a legolcsóbban, legizlésebben és lepraktikusabban minden ruházati cikket beszerezni.

Minden gyermek tudja már, hogy ebben a szezonban

a Gólya hozza

a legszenzációsabb és mégis a legolcsóbb újdonságokat:

ruházati anyagokban
háztartási cikkekben
vászonárúkban
terítőekben

szőnyegekben
plaidekben
butorszövetekben
kendőkben

ITT RADIO KOLOZSVÁR!

5 perc szünet! Ezalatt elsiethet a Gólya-áruházba és bekapcsolhatja magát az olcsósági hullámhosszba

Bérbe akarta adni a kolozsvári strandfürdőt a város egyik vezetője

A pénzügyi tanácsos erélyes tiltakozásán bukott meg a zsiros üzlet

(Kolozsvár) A kolozsvári városháza jólinformáltjai hosszabb idő óta egy zsiros üzletről suttogtak, amely a városi strandfürdőnek haszonbérbe adása által jött volna létre. A városi strandfürdő ugyanis aránylag a város legjövődélmezőbb vállalata, mert a legcsekélyebb befektetéssel a legnagyobb hasznot hajtja a városnak. Az elmúlt évben ugyanis 400 ezer lejt investált a városi tanács a strandfürdőbe, míg

a fürdő jövedelme meghaladta a tavaly az egymillióhatszáz ezer lejt

Ilyen jövedelmezőség mellett nem tettett egyáltalán valószínűnek, hogy a városi tanács bérbeadja a strandfürdőt, sőt azt sem merték elhinni, hogy a választott városi tanács tagjai között

olyan tag akadjon, akinek bátorsága lenne a városra nézve annyira hátrányos üzletre javaslatot tenni.

Pedig akadt ilyen vezető is. Az állandó választmány egyik ülésén az egyik tanácsos javaslatot tett, hogy a város adja bérbe a strandfürdőt.

egy olyan összegért, amely természetesen mélyen alatta áll annak a jövedelemnek, amelyet a város a strandfürdő házikézeléséből húz. Az illető tanácsos javaslatát azzal indokolta,

hogy a közüzemek sohasem funkcionálhatnak úgy, mint a magánvállalkozások.

Az elképedt tanácsosok közül elő-

NŐI HABISNYÁK, FEHÉRNEMŰ, KÉSZ RUHA

Megérkeztek a legújabb ruhák, selyemfehérneműk.

Habisnya nagy választékban!

„Hercules” rt. fiókja

Cluj-Kolozsvár, Calea Regelé Ferdinand 13. szám.

Saját gyártmány, eredeti gyári árak!

szőr dr. Simon pénzügyi tanácsos lért magához és

hevsen tiltakozott, hogy a város kiadja kezéből a legjobban fizető vállalatát.

Az erélyes hangú felszólalásnak megvolt a hatása és egyelőre, míg a választott tanács vezetői Kolozsvár ügyét remélhetőleg nem mernek megpróbálkozni hasonló ajánlatokkal a város bérére zsiros üzleteket kötni kívánók.

Minulescu-premier a kolozsvári Magyar Színházban

Hétfőn este mutatta be a kolozsvári Magyar Színház Ion Minulescu új darabját, amelynek címe: *Allegro ma non tropo*. A bemutaton megjelent az illusztris szerző is.

Minulescu szívesen veszi témáit a művészi teremtés laboratóriumából. A legnehezebb témák. A jeles szerző ezuttal rendkívül szövevényes, de mindvégig fölényesen bonyolított mesét választott a szerelmi háromszög örökúj témájának beállítására. Happy and: a háromszögből négyszög lesz. Ha a két első felvonás technikai vezetése nem is egészen kongeniális a probléma izgatón újszerű felállításával, a harmadik felvonás már technikailag is mesteri. A java modern iskola.

A fordítás Janovics Jenő gondos, magyaros, tökéletesen színpadias munkája. Az előadás igen jó. Pod Lili közvetlen, természetes és temperamentumos, Izsáky Margit eleven és szimpatikus alakításokat hoztak, Tóth Elek bizonyos Dandin Györgyi magasságra tudta vinni szerepét, Mészáros Béla igen át-gondolt és elegáns, Mihályfy László átélt és fűtött karaktert alakított.

A közönség sokat tapsolt, a ki-tűnő szerzőt ismételtén a lámpák elé hívta.

SZOCIÁLDEMOKRATA NAPILAP INDUL BUKARESTBEN GARBAL SÁNDOR SZERKESZTÉSÉBEN

(Bukarest) Beavatott helyről nyírt értesüléseink szerint Bukarestben egy magyar nyelvű szociáldemokrata napilap alapításáról folynak tárgyalások, amelyek igen előre haladott stádiumban vannak.

A lap szerkesztőjéül Garbal Sándort, az emigrációban élő ismert magyar szociáldemokrata vezetőt hívnák meg.

Osváth Kálmán konferansz-esté-lye az Újságíróklubban. Ma, kedden este felé 10 órakor Osváth Kálmán a kittingő író és publicista, hosszú szünet után ismét irodalmi konferansz-estét tart a kolozsvári klubban. A konferansz Goetheról és a Baumgarten-díjról fog szólni. A konferansz-estély iránt széles rétekekben nagy az érdeklődés.

Magyar festőművészek estere Párisban

(Páris) A „Gabrie Mirmasre” Franciaország egyik legelőkelőbb kiállító helyiségében megnyílt kolozsvári Zsigmond magyar festőtárlata. A vernissagen Páris legelőkelőbb közönsége volt jelen. Tárlatnak hatalmas sikere volt.

Felkészítette: SERESS JÓZSEF